

Een kapittel uit het Boek der Prosopo-Toponymie

door A. DASSONVILLE

Niet gering is het getal plaatsnamen, die van persoonsnamen afgeleid of met dezelve samengesteld zijn. Wil men klaar zien in deze plaatsnamen, zoo is het noodzakelijk kennis te maken met de persoonsnamen, die ertoe aanheiding gegeven hebben. In de germaansche streken zijn het natuurlijk de germaansche persoonsnamen, die in de eerste plaats in aanmerking komen. Doch niet alleen in de germaansche streken. In de romaansche landen die zij veroverd, en alwaar zij vorstendommen en koninkrijken gesticht hebben, hebben de Germanen hunne namen ingevoerd; waaruit volgt dat aldaar ook plaatsnamen, met Germaansche persoonsnamen gevormd, te vinden zijn. Deze zijn talrijk in Frankrijk, talrijk in Hispanie, veel zeldzamer, soo 't schijnt, in Italie.

Welnu, onder de Germaansche persoonsnamen zijn verschillende soorten te onderscheiden. Wij hebben de statige tweestammige namen — ook bij het meerendeel der overige indogermaansche volkeren in gebruik —, waarvan ieder lid zijne bijzondere beteekenis heeft, die tot nu toe bewaard, of toch in de ondere stadiën der taal terug te vinden is; b. v. *Gijzelbrecht*, waarvan de plaatsnaam *Gijzelbrechteghem* in W.-VI. Doch voor het dagelijksch

gebruik, vond men het raadzamer die namen te verkorten, en alleen een der beide stammen uit te drukken ; b. v. *Gïso*, van waar *Gijzeghem* in O. Vl. Deze laatste namen worden niet zelden voorzien van eenen uitgang met diminutieve waarde ; in onze streken meest *-il-*, van waar namen zooals *Gulleghem*, *Rolleghem*, *Zedelghem*, in W.-Vl., uit *Gudilo* (vgl. *Godofrith*), *Hrôthilo* (vgl. *Hrôthberht*), *Sidilo* (vgl. *Sidugêr*).

Daarnevens bestonden nog allerhande andere namen, bijnamen, toenames, vleinamen, lapnamen, spotnamen ook al, die in den beginne waarschijnlijk tot den dagelijkschen omgang, wellicht in bepaalde kringen, beperkt waren, maar toch bij gelegenheid zoo innig met hunne dragers vereenzelvigd wierden, dat zij die in het publieke leven volgden, en zelfs alleen tot ons overgeleverd zijn.

Ik wil nu alleenlijk ter bespreking brengen eene bijzondere klas van namen : te weten deze waarvan de oorsprong in de kindertaal moet gezocht worden Reeds in den indogermaanschen tijd bestonden dergelijke namen : zij behooren immers tot alle tijden en alle talen, zelfs bij de huidige barbaarsche en beschaafde volkeren zijn soortgelijke naamvormen in volle gebruik. Als de kinderen beginnen te spreken, is het al *ba*, *aba*, *ababa*, *apa*, *ama*, *ada*, *ata*, *aka*, enz. dat men hoort. Met deze klankuitingen is het dat zij alle voorwerpen en personen noemen, met dewelke zij in aanraking komen, en het is wel bekend dat dergelijke formaties bij hen dienst gedaan hebben om een naam te geven ann de hun vertrouwelijkste wezens : vader, moeder, grootouders, broeders, zusters, oomen en moeien, Ook dienden zij om persoonsnamen te vormen, en het schijnt dat de Germanen deze bronader stelselmatig en tot het uiterste toe uitgebaat hebben. Nemen wij als steunpilaar den medeklinker *b*, zoo bekomen wij met de verschillende korte en lange klinkers eene reeks klank-

groepen : *ab- áb, ib (eb) -íb, ub (ob) -úb*. Op het einde van den gemeengermaanschen tijd is *á* veranderd in *ó* ; dus moeten wij *ab- áb* vervangen door *ab- ób*. Eene andere eigenaardigheid van de kindertaal is de nadruk die op de medeklinkers gelegd wordt, althans na eenen horten klinker ; het gevolg daarvan is dat de medeklinker eenigszins gerekt wordt, het geen in het geschrift uit gedrukt wordt door het verdubbelen van den bewusten medeklinker. Onze eerste reeks wordt dus gewijzigd tot : *ab, abb- ób, ib, ibb- íb, ub, ubb- úb*. Daarmee is 't nog niet uit. De kinderen stamelen *ababa*, enz. Daaruit spruit eene nieuwe reeks : *bab, babb- bób, bib, bibb- bíb, bub, bubb- búb*.

Welnu stel dergelijke reeksen op met *p, f, m, d, t, n, k, g*, als spil, en gij bekomt een geheel stelsel, waarin een groot getal der ons bekende germaansche persoonsnamen passen. Natuurlijk zal het nu niet meer mogelijk zijn al deze reeksen in te vullen, toch is het stelsel doorzichtig genoeg.

Deze germaansche namen zijn, op enkele uitzonderingen na, geen indogermaansch erfgoed. Het is op germaanschen bodem, onder germaanschsprekende volkeren dat zij, vanaf den gemeengermaanschen tijd, en zeker in den loop der volgende eeuwen, ontstaan zijn. Of de Germanen hierin gansch onafhankelijk van andere volksstammen gehandeld hebben, is een vraag op naar eigen. Opmerkelijk is het at de keltische volkeren dergelijke namen, op zoo uitgebreide schaal als de Germanen, schijnen te bezitten. Gemeenschappelijke vorming en onderlinge ontleeningen zijn meer dan waarschijnlijk.

De kinderwoorden, waarvan sprake, hebben geene bepaalde beteekenis, al kunnen zij in enkele gevallen er eene krijgen ; b. v. *atta* = vader ; *toto* = oom, enz. Voor zoover zij als persoonsnamen voorkomen, is het vergeefs-

che moeite er eenigen zin in te zoeken. Opgelet nochtans dat een ijdele en een beteekenisvolle stam soms toevallig kunnen eensluitend zijn.

Daaruit volgt dat zij gansch ongeschikt zijn om als bestanddeel der sammengestelde namen te dienen, die oorspronkelijk uit twee beteekenisvolle stammen gevormd zijn. In latere tijden ging de beteekenis van een deel dezer stammen verloren, waarom ook, tamelijk vroeg reeds, namen opkomen, bestaande uit twee deelen, die geenzins op elkander passen. Eindelijk vindt men ook bakernamen als eerste deel. Dit euvel woekerde bijzonder bij de romaansche volkeren, bepaaldelijk in Frankrijk, wat licht begrijpelijk is ; doch ook de Germanen hebben zich aan dergelijke vrijheden schuldig gemaakt.

In den beginne zullen deze bakernamen wel bijnamen geweest zijn. Bij Greg. Turon. vindt men. *Austrechildis quae et Bobila*, *Wistrimundus cognomine Tatto*. Andere voorbeelden bij andere schrijvers. In den gemeenzamen omgang, kunnen de bijnamen de bovenhand behalen en den vollen naam alléngs verdringen, en uit de plaatsnamen blijkt dat, bij de bezetting onzer gewesten, niet weinig onzer vaderen zulk eenen naam droegen, dien zij aan hun eigendom hechtten, zoo dat zij tot den dag van heden bewaard gebleven zijn.

Deze namen hebben dit gemeens met de eenstammige waarover hooger, dat zij zeer vaak met eenen verkleiningsuitgang voorkomen : *k*, *l*, *n*, *k-in*, *l-in* ; doch in onze gewesten ken ik geene plaatsnamen met eenen diminutieven persoonsnaam op *-k*.

Nog dient in aanmerking genomen te worden dat zulke namen, die met eenen klinker beginnen, reeds in de oude tijden veelvuldig een *h* aannemen, vermoedelijk om aan de armoedige lettergreep wat meer om het lijf te hangen ;

en deze *h* kan vast worden. Nevens *ab, ob, ad, at*, enz., mag men altijd *hab, hob, had, hat*, enz. verwachten.

Hier volgt nu eene lijst van plaatsnamen waarin een der bedoelde bakernamen opgesloten ligt. Zij behelst in de eerste plaats de huidige vlaamsche namen, benevens eenige uit vroegere eeuwen; enkele Noordnederlandsche, en, om hunne duidelijkheid, een aantal Westfaalsche (gemerkt Wf) uit Jellinghaus: *Die Westfälischen Ortsnamen*. Tot verdere opheldering zijn een klein getal Engelsche namen, opgenomen, maar vooral heb ik niet geaarzeld ruimschoots te putten in de Fransche toponymie. Het scheen mij geenszins overbodig er de aandacht op te trekken, hoe in het Noorden van Frankrijk hetzelfde principieel heerscht in het vormen der plaatsnamen als bij ons: een persoonsnaam voorop, en dan het bepaalde grondwoord. De germaansche persoonsnaam blijft, maar de woorden *haim, sali, hof*, enz. worden vervangen door *ville, ménil, court*, enz.

Ik koester de hoop dat een goed deel der aangehaalde voorbeelden overtuigend zullen werken op het gemoed van den lezer. Dat er mede dwalingen en misgrepen onderloopen, scheen mij, in eenen eersten verkenningstocht, onvermijdelijk.

Ab

Persoonsnamen: Habo, Ava, Habi, Abbo, Abico, Habbico, Abbilo, enz. — Familienaam: Jan Habbe, 15^e eeuw., te Kortrijk.

Ab. — Avekappelle, in 1316 Veravencappelle, dat is Ver (vrouw) Avencappelle (W. Vl.).

Avenheim (Bas-Rhin)

Avocourt (Meuse)

Havange (Moselle)

Abi. — Avelghem (W. Vl.). Aulinghem in 967.

Abb. — Abbenbroek, eil Voorne (Zuid-Holl.).

Abbingthorp in 890, Wf.

Abbenhusen, 13^e eeuw, Wf.

Abingdon en Abington (Engl.).

Abancourt (Nord en Oise).

Aboncourt (Haute-Saône, Meurthe, Moselle).

Abainville (Meuse).

Abbl. — Ablaincourt (Somme).

Ablancourt (Marne).

Hablainville (Meurthe).

Met mogelijke nasaleering :

Ambacourt (Vosges).

Ambleville (S. et O., Charente).

Amblaincourt (Meuse).

Amblainville (Oise).

Aanm. — In de oostelijkste gewesten van Frankrijk kan *b*, *b. v.* in Aboncourt, beantwoorden niet alleen aan *bb*, maar wellicht aan eene hoogduitsche *b* uit germ. *B.* — *Ambl.* kan altijd outstaan zijn uit *aml.* — Of de plaatsnamen Abbecourt; Abbeville, Abbevillers, altijd met *abbas*, *abbatis* samengesteld zijn, zou de geschiedenis moeten uitwijzen.

Ob

Oudere persoonsnamen : Hobo, Huopo (hd.).

ôbl. — Heuvelingen, onder Goik (Brab.) was in 1525 Oevelingen.

Ib

Persoonsnamen : Ebo, Ebbo, Hevo, Ibo, Ibbo, Hibo, Hibbo.

— Familienamen : Hebbe, Hebben.

Ib. — Evinc-Evencthorp, 12^e eeuw. Wf.

Ibl. — Evelinghem, onder Bayenghem (P. de C.).

Ibb. — Hebbinghem, eertijds onder S. Oomaars (P. de C.)

Hebbencurt, in pago Vermandinse, 877. Ch. de S. Bert.

Ebbinc, — Hebbincthorpe, 14^e eeuw. Wf.

Ibbenbüren, Wf.

Ibb of mogelijk (hd) **ib.** — Ebenheim (B.-Rhin).

Ebange (Moselle).

Ibbi. — Ebblinghem (Nord).

Ebbelinghagen, Wf.

ib

- Pnn. Ivo, Iva, Ags. Iva, mann.
 •IJveghem, andere naam voor Ingoighem (W. Vl.).
 Ivington (Engl.).

ub

Psn. Ubbi, Hobba, Obbo, Ags. Uba, Ubba. — Familienaam
 Hubben.

- ub.** — Heuvelghem, onder Boucle-S.-Blaise (O. Vl.).
 Ovelingen, onder Gelinden (Limb.).
 Obenheim (B.-Rhin).

Ubb. — Ubbingthorp, 12^e eeuw. Wf.

Ubbenbrok, 1076, Wf.

Ubbenhagen, Wf.

ubbl. — Oblinghem (P. de C.).

bab

Ps. Babo, Bavo, Babolenus, Babilo, Bavika.

bab — Baveghem, gemeente in Ovl. en gehucht van Moen
 (W. Vl.).

Beauvechain = Bevekom, vroeger Bavincheem (Brab.).

Bavichove (W. Vl.).

Bavinckhove (Nord).

Bavincourt (P. de C.).

babl. — Bavelinghem ± 1127, nu Balinghem (P. de C.)
 Famn. Joos en Jacob van Bavelghem, 16^e eeuw, te Kortrijk.
 Bavelincourt (Somme).

bôb

Psn. Bobo, Buobo, Bovo, Buovo, Bobila. — Familienaam
 Bouve.

bôb. — Bouveloo, onder Worteghem en Peteghem bij
 Oudenaarde (O. Vl.).

Bovekerke (Wl.), naar de middeleeuwsche vormen te oor-
 deelen, waarschijnlijk door volksetymologie ontstaan uit
 Bouvenkerke.

Bouvaincourt en Bouvincourt (Somme).

Bouvancourt = Bovonis curtis, Flod. (Marne).

bôbl. — Bouvelinghem (P. de C.).

bib

Ps. Bebo, Bebbo, Bevo, Bevi, Biba, Biva, Bibbin, Bivinus, enz.

bib. — Beselare (W. Vl.), 12e eeuw Beveslare.

Beveghem, onder Zotteghem (O. Vl.).

Bevinge, onder Neighem, (O. Vl.).

Bevingen, onder Sint-Truien (Limb.).

Bebange of Bebingen, onder Habergy (Lux.).

Bebing (Meurthe).

bibl. — Bevelingen, onder Rode-S.-Genèse (Brab.).

bibbl. — Bebbelsdorp, Wf.

bub

Psn. ap. Boba, Bobba. — Famn. Bubbe.

bub. — Bovincthorp, 890, Wf. — Doch zal bôb wel waarschijnlijker zijn.

bubl. — Bovelingen, onder Marlinne (Limb.).

bûb

Buvingen, gemeente (Limb.) en gehucht onder Hondelange (Lux.).

Ap

App. — Appenvoorde, onder Lovendeghem (O. Vl.).

Appenwhir (H.-Rhin).

Appenweiher (Baden).

Appingadam (Groningen).

Appenrade (Nederduitschl.).

Appeville(Eure en Manche).

Happencourt (Aisne).

Happonvilliers (Eure-et-Loire).

Appl. — Famn. Van Appelghem (Cambrai).⁷

Appleton (Engl.).

Applaincourt (Somme).

Happlincourt (P. de C.).

ip

Ps. Ipo, Eppo, Heppo, Eppiko. — Famn. Eppe.

Ipl. — Hepelinctorpe, 13^e eeuw. Wf.

Ipp. — Eppeghem (Brah.).

Met nasaleering Impeghem, onder Liedekerke (Brab.).
Vgl. famnn. Impe, Impens.

Heppingthorp, 1050, en Eppinctorpe, 15^e eeuw. Wfl.

Epping (Engl.).

Epping (Moselle).

Eppeville (Somme).

Ippecourt (Meuse).

ippl. — Ippling (Moselle).

up

Psn. got. Oppa, Oppila.

upp. — Huppessrot, 1179, bij Hollebeke op Wombrecht-
ghem, Corp, Chron. Fland. II., bl. 777.

Houpeville (Seine-Inter.).

pap

Psn. Pappolenus.

pap. — Papeghem, onder Vlierzele (O. Vl.).

Papingloo, onder Maldegheem (O. V.).

Papingaland, in 976. eil. Schouwen (Serr. Cart S. Bav.).

Papingthorp, 1082, Wf.

pappl. — Papplewick (Engl.).

pip

Psn. Pippo, Pipo, Pepo, Peppo, Pippinus.

pip. — Pepinga (Vriesland).

Pepingen (Brab.).

Pepingthorpe, 13^e eeuw. Wf.

Pevange (Meurthe).

pipl. — Peuplingues (P. de C.) = Peplinghes, 13^e eeuw.

pup

Famnn. Poppe, Popp, Puppynck.

pupp. — Popperoth, Popperode, in O. Vl. Corp. Chron.
Flandr. II, blzz. 828, 834, 13^e eeuw.

Poppendonk, onder Loenhout (Antwerp).

Poppingawier (Friesland).

Poppenburg (Hanover).

Popincourt (Somme).

Af

Psn. Affo, Affi, Affilo.

Af. — Havelange (Namen).

Affl. — Afflighem, onder Hekelghem (Brab).

Aanm. — De klankgroep *affl* is van zulk eenen aard, dat hij, bijsnelleren Spreek tempo, kan teruggaan op *avl*; vgl. mndl. *tavele* en *taffele*, waaruit door kruising mndl. *tafel*, uit *tabula* *tavla*. Men zou dus Avelghem, Afflighem en Afelghem (famn. Van Afelghem, in W. Vl.) kunnen onder eenen hoed brengen. — Doch blijft het waarschijnlijker, naar mijn inzien, dat Afflighem op *afft* teruggaat.

if

Psn. Iffo, Iffa.

iff. — Effingham (Engl.).

Effincourt (Haute-Marne).

Effecourt (Aisne).

uf

Psn. Uffo, Offo, Offilo.

uff. — Offendonk, onder Wavre-S^e-Catherine (Antw.).

Offingawier (Friesl.).

Offendorf en Offenheim (B.-Rhin).

Offingen (Duitschl).

Uffing en Uffenheim (Beieren).

Uffington (Engl.).

fôf

Fuovinga agrum, Lib. Trad. blz. 27.

Voveninga mâriscum, Lib. Trad. blz., 39 met *-in*-afleiding uit *fôf*.

ad

Psn. Adi, Ada, Haddi, Haddo.

ad. — Adeghem (O. Vl.).

Aaighem (O. Vl.).

Engnien (Heneg.) = Adengem in 1185.

Adinkerke (W. Vl.).

Adendijk, Aandijk (Zeeland).

Adenbuttelt Hanover).

Adendorf (Nederduitsch.).

In het Fransch, moest de *d* tusschen klinkers regelmatig wegvallen. Eenige namen, die dienen in acht genomen te zijn voor verder onderzoek zijn : Aincourt (S. et O.), Hainvillers (Oise), Hacourt (Haute-Marne), Hancourt (Somme), Ancourt (Seine-Int.), Oncourt (Vosges), Onville (Moselle), Onvillers (Somme), Alaincourt (Aisne, Meurthe en Haute-Saône) en andere meer.

add. — Addingham (Engl.).

Haddington (Schotl.).

Hadancourt-le-Haut-Clocher (Oise).

Hadonville-sous-la-Chaussée (Meuse).

Adaincourt (Moselle).

Adainville (S. et O.).

Met mogelijke nasaleering Andainville (Somme), Andonville (Loiret).

ôd

Psn. Uodo, Hodo, Huodo.

Sint-Oedenrode (N.-Brab.).

Odeghien, onder Eigenbraket (Brab.).

Oeudeghien (Heneg.).

Odenge, onder Orbais (Brab.).

Odinthorp, 12e eeuw, Wf.

Ouainville (Seine-Inf.).

Oudincourt (*ôd* of *udd*). (Haute-Marne).

id

Psn. Idi, Iddi, Hiddi, Edo, Eddo, Heddo, Eddolenus.

id. — Edeghem, onder Erbs-Querbs (Brab.), en gemeente (Antwerp).

Edelare (O. Vl.).

Edewalle, onder Handzame (W. Fl.).

Hedenge, onder Autre-Eglise (Brab.). — *id* of *idd*.

Edington (Engl.).

Edenham (Schotl.).

idd. — Hiddekestorp, 1050, Wf.

Eddentown (Schoth.).

Hiddengim in 1042, Lib. Trad. — Familien : Van Heddeghem.

id

Psnn. Ido, Ida. — Familienamen : Ide, Hyde, Hye.
 Ideghem (O. Vl.).
 Hyencourt (Somme).
 Hyenville (Manche).

ud

Psnn. Udo, Hudo, Uddo, Oddo.
ud. — Oinville (S. et O. en E. et L.).
udl. — Ollainville (S. et O. en Vosges).
udd. — Odomez (Nord).
 Odival (Haute-Marne).

ûd

Udange, onder Toernisch (Lux.).

dad

Psnn. Dado, Daddo, Dadolena.
dad. — Dadizeele (W. Vl.). Vulgo Daaizele, Daaizel, Deizef
 Dancourt (Somme en Seine-Oise).
 Dainville (P. de C. en Meuse).

dôd

Psnn. Dodo, Duodo.
dôdl. — Dolaincourt (Vosges).
 Dolancourt (Aube).

did

Psnn. Deddi, Deddo, Dedila.
did. — Dedinctorp, 13^e eeuw. Wf.
didl. — Dedeling (Meurthe).
 Dedelinctorp, 14^e eeuw. Wf.
didd. — Deddington (Engl.).

dîd

Diding (Moselle).

dud

Psn. Doddo, Doddolus.

dudd. — Doddendaal (Gelderl).

Duddeghem, onder Afsne (O. Vl.).

Duddington (Schotl.).

dûd

Dudzeele (W. Vl.) = Dudeselle in 1141.

Duderode (Hanover).

Dudestorpe, in 1147, nu Düstrop, Wf.

at

Pzn. Ato, Atto, Hatto, Attila.

at. — Êtikhove (O. Vl.) = Atinghova in 1116.

att. — Attinghen (P. de C.).

Attenhoven (Luik), wordt in het Fransch genoemd Ottoncourt in 1350.

Attenrode (Brab.).

ôt

Oetingen, onder Lennick-S.-Quentin (Brab.).

it

Ps. Itto, Itta, Etto, Hitto.

itt. — Ettenhoven, onder Eekeren (Antw.).

Hettenrode, onder Zeelhem (Limb.).

Ettendorf (B.-Rhin).

Etting (Moselle).

Hettange (Moselle).

Hétomenil (Oise).

ittl. — Ettelghem (W. Vl.).

ît

Iteghem (Antwerp.).

ut

utt. — Ottoncourt 1350 = Attenhoven (Liège).

Ottenbourg (Brab.).

Hutteghem, naam van verschillende gehuchten in het Zuid-Oosten van W. Vl. en de aangrenzende deelen van Oostvlaanderen.

Hottinghem (P. de C.), onder Andres.

Huttingthorpa, 1050, Wf.

Ottange (Moselle).

Houtteville (Manche).

Ottonville (Moselle).

Hottomont, onder Grand-Rosière (Brab.).

tat

Psn. Tata, Tatto, Tatila.

tat. — Tatinghem (P. de C.) = Tatingavilla in 648, met bewaarde *t*, omdat de streck eerst in de jongste tijden verfranscht is.

Tatonhill en Tatham (Engl.).

Tanville (Orne). In het Fransch valt de *t* tusschen klinkers weg, evenals de *d*.

Tatt. — Tattenhall (Engl.).

Tantonville (Meurthe), met mogelijke nasaleering.

tôt

Psn. Tota, Totila.

Totingetun, 9^e eeuw (P. de C.).

Todinetun, onder Audinghem (P. de C.), waarschijnlijk met jonge verzwakking van *t* tot *d*.

Thonville (Moselle).

tôtl. — Tollaincourt (Vosges).

tit

Psn. Teto, Teta, Tetta, Tettika.

tit. — Teteghem (Nord).

Teting (Moselle).

Tincourt (Somme).

Tintange (Lux.), met nasalering ?
 Tetworth (Engl.).
 tittl. — Titlington (Engl.).

tut

tutt. — Tottington en Tuttington (Engl.).
 Totainville (Vosges).
 Toutencourt (Somme).

tût

Tuteghem, onder Machelen (O. Vl.).
 Tuitenberg, onder Lennick-S.-Quentin en Strijthem (Brab)..

ak

Psn. en famn. Acke.
 Akk. — Akspoele, onder Ruiselede (W Vl).
 Hacquinghem, onder Wimille (P. de C.).
 Acqueville (Calvados en Manche).
 Hacqueville (Eure).
 Val d'Aconville (S. et O.).

ôk

Psn. Huoca, ags. Hôce.
 ôk. — Heuqueville (Eure en Seine-Inf.).
 ôkl. — Okilingthorp, 890, Wf.

ik

Psnn Iko, Hiko, Iceo, ags. Hicca, Ecce.
 ik. — Ekinktorpe, 15^e eeuw, Wf.
 ikl. — Hekelghem (Brab.).
 Heclinghem in 1248, omstreken S. Oomaars (P. de C.).
 Hekelsbeke = Esquelbecq (Nord),
 ? ikin. — Ekeningahem (O. Vl.). Lib. Trad.
 ikk. — Ickham (Engl.).
 ikkl. — Ickleton en Icklingham (Engl.).

uk

Psn. Occo, Okka, Hocca, Okkiko. — Famn. Hocke,
 Hocque.
 uk. — Okeghem (O. Vl.).

Heukelom (Limb. en N.-Nederl.).

ukk. — Nederokkerzeel (Brab.) = Hockensele in 1282.

Steenokkerzeel (Brab.) = Hockenzela in 1147.

Hocquinghem (P. de C.).

Hocquincourt (Somme).

Oqueville (Seine-Infer.).

Hokshem, onder Cumptich en Hougaarde (Brab.).

Oksdonk, onder Capelle-au-Bois en Sempst (Brab.).

Okselaar, onder Sichem (Brab.).

Oxelare (Nord).

ûk

Ukeghem, onder Merchten (Brab.).

Uikhove, onder Meechelen (Limb.) wellicht uit *ûdik*.

Uksem (Nord) = Ukesham in 981.

Uckange (Moselle).

kak — kôk

Wat valt er te denken over namen als.

Kakebeke, onder Lierde-S^e-Marie (O. Vl.), nevens Kae-kenbeek, onder Saintes (Brab.).

Familienamen Caekenbergh, Caekelbergh, Caecelberghs, nevens pln. Koekelberg (Brab.), en verder Koekelare (W. Vl.), Koekhoven, onder Merksplas en Rijkevorsel (Antw.) ? Zitten er daar persoonanamen onder ? Ik waag het niet een oordeel uit te spreken. — Ondertuschen vergelijkte men de familienamen Cack, Coeckx, Koeken.

kuk

Een *kuk* schijnt te steken in plaatsnamen als Kukonhem in 1050, Wf. (of is het kôk ?), Kückelheim, vroeger Kukelhem, Wf. en Kuckelheim, Wf., vermoedelijk ook in het hoogduitsche Kochem. — Dit zal ook wel het geval zijn met Kokshijde (W. Vl.) en het thans verdwenen Coxie, dat meer Oostwaards langs de Voordzeekust gelegen was. — Vgl. de familienamen Coks, Kockx, Cux, Kox.

Aanm. — In eenige plaatsnamen, verschijnt na den korten persoonsnaam eene raadsclachtige *r* ; dit schijnt vooral het geval te zijn bij *kk* namen, zóoals blijkt uit eng. Accrington, Oostvl. Ekkerghem, en, met nasaleering, Brab. Onkerzeel.

Ten slotte weze nog melding gemaakt van de *as-*, *is*, *us-*namen. Of deze ook aan te kinderwereld ontleend zijn, is minder waarschijnlijk. Wellicht danken zij hun ontstaan enkelen alleen aan navolging van de namen *at*, *it*, *ut* en andere.

As

Psn. Asi, Assi, Hassi, Hasa, Asso, Hasso:

As. — Asikinthorpe in 891, nu Aschendorp. Wf.

Azincourt (P. de C.).

Ass — Assenheim, onder Avelghem (W. Vl.).

Assingham, onder Houle en Wavrans (P. de C.).

ôs

Psn. Huosa, Oasus.

Oeselghem (geschreven Ousselghem) (W. Vl.).

is

Psn. Hesa, Hesiko, Isso, Hisso.

is. — Esekestorpe, 14e eeuw = Egesdorp. Wf.

Hesindorphe, 1000. Wf.

Ezanville (S. et O.).

isl. — Heselinghen (P. de C.).

iss. — Esseghem, onder Jette (Brab.).

Hesseghem, ook geschreven Hisseghem en Isseghem onder Baleghem (O. Vl.).

Essington (Engl.).

Essing en Essingen (Duitschl.).

Issancourt (départ. Ardennes).

Issembourg (P. de C.).

issl. — Essling (Oostenr.).

Esslingen (Wurtemb.).

Isselburgen, Isselhorst (Nederduitschl.).

is

Psn. Ysi, Iso, Hiso, Islo.

is. — IJzeghem (W. Vl.).

Geschreven Iseghem, onder Berlaar (Antw.) en Yseghem, onder Huisse (O. Vl.).

IJzenberge (W. Vl.).

IJzendijke (Zeeland).

Isingthorp in 1050 = Isendorp. Wf.

isl. — Islinghem, onder Ecques (P. de C.).

us

Psnn. Husi, Husus, Husso.

uss. — Hosseghem, onder Laken (Brab.).

Osseghem, onder S.-Jans-Molenbeek (Brab.).

Houssinghen (P. de C.).

Houssebourg (P. de C.).
